

ข้าว (*Oryza sativa* L.)

(1) เลขที่คำขอ : 71/2554

วันที่ยื่นคำขอ : 17 มิถุนายน 2554

(2) ชื่อผู้ขอ : กรมการข้าว

(3) ชื่อพันธุ์พืชใหม่ : กข45

(4) รายละเอียดที่มาของพันธุ์พืชใหม่ :

ข้าวพันธุ์ กข45 เป็นข้าวเจ้าชื่อสายพันธุ์ PCR89151-27-9-155 ได้จากการผสมพันธุ์แบบผสมเดี่ยว (Single cross) ระหว่างสายพันธุ์แม่คือ PCRBR83012-267-5 กับ พันธุ์พ่อคือ ขาวดอกมะลิ 105 ในปี 2532 ที่ศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี ซึ่งสายพันธุ์แม่คือ PCRBR83012-267-5 ได้มาจากการพัฒนาพันธุ์โดยศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรีนับตั้งแต่ปี 2526 โดยการผสมพันธุ์ระหว่างพันธุ์หอมนายพลกับ IR46

(5) กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช และลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :

ข้าวพันธุ์ กข45 เป็นข้าวเจ้าชื่อสายพันธุ์ PCRBR89151-27-9-155 ได้จากการผสมพันธุ์แบบผสมเดี่ยว (Single cross) ระหว่างสายพันธุ์แม่คือ PCRBR83012-267-5 กับ พันธุ์พ่อคือ ขาวดอกมะลิ 105 ในปี 2532 ที่ศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี ซึ่งสายพันธุ์แม่คือ PCRBR83012-267-5 ได้มาจากการพัฒนาพันธุ์โดยศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรีนับตั้งแต่ปี 2526 โดยการผสมพันธุ์ระหว่างพันธุ์หอมนายพลกับ IR46

วิธีการพัฒนาพันธุ์ กข45 (สายพันธุ์ PCRBR89151-27-9-155) ใช้วิธีการปรับปรุงพันธุ์แบบปกติ (Conventional breeding) โดยใช้เทคนิคการคัดเลือกสายพันธุ์แบบสืบประวัติ (Pedigree selection) ร่วมกับการทดสอบและประเมินลักษณะทางพฤกษศาสตร์และลักษณะทางการเกษตรตามวิธีการของกรมการข้าว โดยมีขั้นตอนการพัฒนาพันธุ์ดังต่อไปนี้

ฤดูนาปี 2532 ผสมพันธุ์ระหว่างข้าวสายพันธุ์แม่ PCRBR83012-267-5 กับพันธุ์ ขาวดอกมะลิ 105 เป็นพันธุ์พ่อ ที่ศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี ฤดูนาปี 2533 ปลูกคัดเลือกข้าวลูกผสมชั่วที่ 1 (PCR89151) ที่ศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี ฤดูนาปี 2534-2537 ปลูกคัดเลือกข้าวพันธุ์ผสมชั่วที่ 2-5 คัดเลือกจนได้สายพันธุ์ PCR89151-27-9-155 ที่ศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี ฤดูนาปี 2538-2540 ปลูกศึกษาพันธุ์สายพันธุ์ PCR89151-27-9-155 ที่ศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี ฤดูนาปี 2541-2543 ปลูกเปรียบเทียบผลผลิตภายในสถานี ที่ศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี ฤดูนาปี 2544-2548 ปลูกเปรียบเทียบผลผลิตภายในนาราษฎร์ ที่นาเกษตรกรจังหวัดปราจีนบุรี นครนายก และ ฉะเชิงเทรา และทดสอบปฏิกิริยาต่อโรคและแมลงศัตรูข้าวที่สำคัญในพื้นที่ ฤดูนาปี 2547-2550 ศึกษาการตอบสนองต่อปุ๋ยไนโตรเจน ที่ศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรี ฤดูนาปี 2548-2549 ทดสอบความสามารถการยึดปล้อง ที่ศูนย์วิจัยข้าวพระนครศรีอยุธยา ฤดูนาปี 2551-2552 ทดสอบปฏิกิริยาต่อโรคหลายเชื้อสาเหตุ และแมลงศัตรูข้าว หลายกลุ่มประชากร ที่สำนักวิจัยและพัฒนาข้าว

ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :

- ลักษณะทรงกอ** กอตั้ง ขนาดของเส้นผ่าศูนย์กลางของลำต้นเฉลี่ย 10.18 มม.
ความสูงของลำต้นเฉลี่ย 200 ซม.
- ลักษณะของใบ** รูปร่างของลิ้นใบมี 2 ยอด กาบใบมีสีเขียว มุมของธงใบตั้งตรง
- ลักษณะดอก** วันตกกล้าถึงออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ อยู่ในช่วงกลาง ระหว่างวันที่ 16 ต.ค. ถึง 14 พ.ย. สีของยอดเกสรเพศเมียสีขาว
- ลักษณะรวง** รวงจับตัวปานกลาง รวงโผล่พื้นมาก ในหนึ่งกอรวงค่อนข้างน้อย 6-10 รวง เมล็ดรวงน้อย ร่วง 1-5 เปอร์เซ็นต์ อายุวันเก็บเกี่ยวอยู่ในช่วงกลาง ระหว่างวันที่ 16 พ.ย. ถึง 14 ธ.ค. ความยาวของรวงยาว เฉลี่ย 32.5 ซม.
- ลักษณะเมล็ด** น้ำหนักข้าวเปลือก 1,000 เมล็ด เฉลี่ย 31.05 กรัม เปลือกเมล็ดมีสีฟาง ชนิดข้าวสารเป็นข้าวเจ้า รูปร่างข้าวกล้องเรียวยาว ปริมาณอมิโลส เฉลี่ย 16.41 เปอร์เซ็นต์ ที่ความชื้น 14 เปอร์เซ็นต์ ข้าวมีกลิ่นหอม

ข้าวพันธุ์ กข45

